

УЗБЕКИСТОН
Республикаси
Инвестициялар ва ташқи савдо вазирлиги

Халқ сўзи

Ўзбекистон —
Келажаги
Буюк
Давлат

1991 йил 1 январдан чиқа бошлаган

E-mail: info@xs.uz

2010 йил 16 июнь, № 119 (5034)

Чоршанба

Ўзбекистон Республикасининг
ҚОНУНИ

Архив иши тўғрисида

Қонунчилик палатаси томонидан 2009 йил 3 ноябрда қабул қилинган
Сенат томонидан 2010 йил 7 майда маъқулланган

1-боб. Умумий қоидалар

1-модда. Ушбу Қонуннинг мақсади

Ушбу Қонуннинг мақсади архив иши соҳасидаги муносабатларни тартибга солишдан иборат.

2-модда. Архив иши тўғрисидаги қонун ҳужжатлари

Архив иши тўғрисидаги қонун ҳужжатлари ушбу Қонун ҳамда бошқа қонун ҳужжатларидан иборатдир.
Агар Ўзбекистон Республикасининг халқаро шартнома-сида Ўзбекистон Республикасининг архив иши тўғрисидаги қонун ҳужжатларида назарда тутилгандан бошқача қоидалар белгиланган бўлса, халқаро шартнома қоидалари қўлланилади.

3-модда. Асосий тушунчалар

Ушбу Қонунда қуйидаги асосий тушунчалар қўлланилади:
алоҳида қимматли ҳужжат — ўчмас тарихий-маданый ва илмий қимматга, жамият ҳамда давлат учун алоҳида аҳамиятга эга бўлган, ҳисобга олиш, сақлаш ва фойдаланишнинг алоҳида тартиби белгиланган архив ҳужжати;

архив — архив ҳужжатларини жамлаш, ҳисобга олиш, сақлаш ва улардан фойдаланишни амалга оширувчи муассаса;

архив иши — архив ҳужжатларини жамлаш, ҳисобга олиш, сақлаш ва улардан фойдаланишни ташкил этиш бўйича фаолият;

архив фонди — юридик ёки жисмоний шахслар фаолияти натижасида яратилган, тарихий ёки мантиқий жиҳатдан ўзаро алоқадор архив ҳужжатлари мажмуи;

архив ҳужжатлари — фуқаролар, жамият ва давлат учун аҳамияти боис сақланиши лозим бўлган матнли, қўлёзма ва машинада ўқиладиган ҳужжатлар, овозли ёзувлар, видеоёзувлар, киноленталар, фотосуратлар, фотография плёнкалари, чизмалар, схемалар, хариталар, шунингдек бошқа моддий жисмлардаги ёзувлар;

архив ҳужжатларини депозитар сақлаш — архив ҳужжатларини уларнинг мулкдори (эгаси) билан архив, музей, кутубхона ўртасидаги келишувда (шартномада) белгиланадиган муддатлар ва шартлар асосида мулкдорнинг (эгасининг) архив ҳужжатларига бўлган мулк ҳуқуқини (эгаллик ҳуқуқини) сақлаб қолган ҳолда сақлаш;

идоравий архив — юридик шахснинг архив ҳужжатларини жамлаш, ҳисобга олиш, сақлаш ва улардан фойдаланишни амалга оширувчи таркибий бўлинмаси;

иш юритиш — юридик шахснинг ҳужжатлаштириш ва расмий ҳужжатлар билан ишлашни ташкил этиш бўйича фаолиятини таъминлаб берувчи жараён;

Миллий архив фонди — Ўзбекистон халқининг моддий ва маънавий ҳаётини акс эттирган, тарихий, илмий, иجتимоий, иқтисодий, сиёсий ва маданий аҳамиятга эга бўлган архив ҳужжатларининг тарихан таркиб топган ва доимо бойитиб бориладиган мажмуи;

Миллий архив фонднинг давлат каталоги — архив ҳужжатлари Миллий архив фонднинг таркибига киритилган архив фондларнинг ҳажми ва таркиби тўғрисидаги асосий маълумотлар мавжуд бўлган ҳисобга олиш ҳужжати;

ноёб ҳужжат — ўзда мавжуд бўлган ахборот ва (ёки) ташқи белгилари бўйича ўхшаш йўқ, йўқотилган тақдирда ўзининг аҳамияти ва (ёки) асл қўлёзмалиги нуқтаи назардан ўрнини тўлдириб бўлмайдиган алоҳида қимматли ҳужжат;

суғурта нусха — алоҳида қимматли ҳужжат ёки ноёб ҳужжатнинг бошқа моддий жисмдаги, асл нусхада мавжуд бўлган ахборотни ўқиш ёки кўриш (эшитиш) имконини берувчи кўчирма нусхаси;

шахсий таркиб бўйича ҳужжатлар — ҳодимнинг иш берувчи билан меҳнатга оид муносабатларини акс эттирувчи архив ҳужжатлари.

4-модда. Архив ҳужжатларига бўлган мулк шакллари

Архив ҳужжатлари хусусий ҳамда оммавий мулк шаклларида бўлиши мумкин.

Давлат ҳокимияти ва бошқаруви органларида, давлат корхоналари, муассасалари ва ташкилотларида турган архив ҳужжатлари, шунингдек улар томонидан давлат архивлари, музейлари ва кутубхоналарига топширилган архив ҳужжатлари давлат мулки ҳисобланади ҳамда мазкур ҳужжатлар давлат тасарруфидан чиқарилиши ва хусусийлаштириш, олда-сотди ёки мулк ҳуқуқини бошқа шахсга ўтказиш билан боғлиқ бошқа битимлар объекти бўлиши мумкин эмас.

Давлат корхоналари, муассасалари ва ташкилотлари давлат тасарруфидан чиқарилган ва хусусийлаштирилган тақдирда уларнинг архив ҳужжатлари, шу жумладан шахсий таркиб бўйича ҳужжатлар давлат мулки бўлиб қолади ва белгиланган тартибда давлат архивларига топширилади.

Нодавлат корхоналари, муассасалари ва ташкилотларнинг архив ҳужжатлари, шунингдек жисмоний шахсларнинг шахсий архив ҳужжатлари уларнинг хусусий мулкидир.

Вафот этган фуқароларнинг Миллий архив фонднинг давлатга тегишли бўлмаган қисми таркибига киритилган шахсий архив ҳужжатлари, васыятнома ёки қонун бўйича меросхўрлар бўлмаганда, шунингдек архив ҳужжатларининг мулкдорини аниқлаш имконияти бўлмаган тақдирда, давлат мулкига ўтади.

5-модда. Қайта ташкил этилаётган ва тугатилаётган корхоналар, муассасалар ва ташкилотларнинг архив ҳужжатлари

Корхоналар, муассасалар ва ташкилотлар қайта ташкил этилаётганда уларнинг архив ҳужжатлари тегишли давлат архивлари билан келишилган ҳолда мазкур корхоналар, муассасалар ва ташкилотларнинг ҳуқуқий ворисларига топширилади.

(Давоми 2-бетда).

САНОАТИМИЗНИНГ УЛКАН САЛОҲИЯТИ

пойтахтимизда иш бошлаган тармоқ ярмаркаларида яна бир қарра намойён бўлмоқда

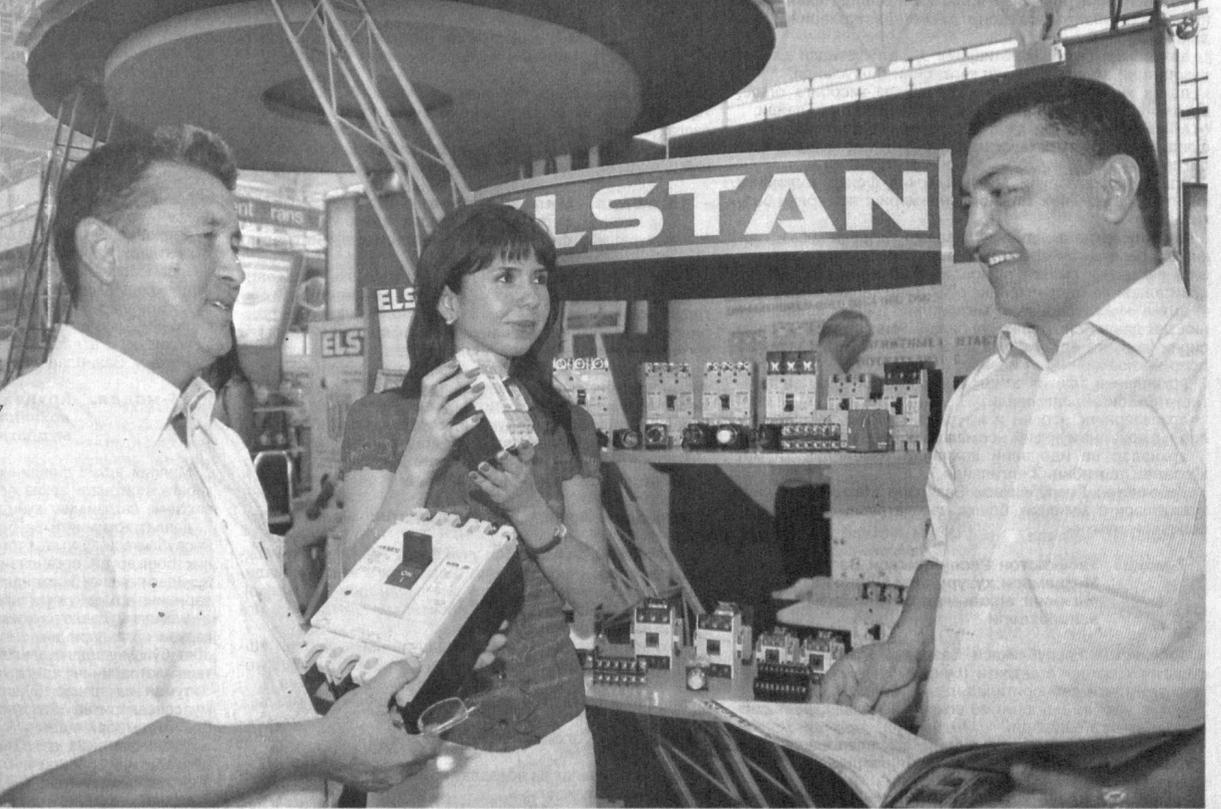

Кеча “Ўзэксмарказ” мажмуида Халқаро саноат ярмаркаси ва Кооперация биржаси доирасида геология, ёқилги-энергетика, кимё, нефть-кимё ва металлургия тизими корхоналарининг саноат тармоқ ярмаркаси ўз ишини бошлади.

Халқаро ярмарка

Таъкидлаш керакики, Президентимизнинг 2009 йил 1 декабрда имзоланган “Саноат кооперацияси асосида тайёр маҳсулотлар, бутловчи буюмлар ва материаллар ишлаб чиқаришни маҳаллийлаштиришни чуқурлаштиришга доир қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида”ги қарорига мувофиқ ўлка-зилаётган саноат тармоқ ярмаркалари иқтисодиёт жаҳазларини таркибий ўзгартириш, модернизациялаш, техник ва технологик жиҳатдан янгилаш, шунингдек, иқтимоий инфратузилмани ривожлантиришда муҳим аҳамият касб этмоқда.

(Давоми 3-бетда).

МУКАММАЛ ҚОНУНЛАР — ТАРАҚҚИЁТИМИЗ МЕЗОНИ

Инсон ҳуқуқ ва эркинликлари, унинг манфаатларини ҳуқуқий таъминлаш мамлакатимизда амалга оширилаётган босқичма-босқич ва тизимли суд-ҳуқуқ ислохотларининг асосини ташкил этиди.

Суд-ҳуқуқ тизимини ислох қилиш, унинг таркибий қисмларидан бири ҳисобланган фуқаролик процессуал қонунчилигини такомиллаштириш ҳам ислохотлар жараёнининг узвий қисмига айлиниб бормоқда. Хусусан, кеча Ўзбекистон Республикаси Президентининг қарори билан қонун ҳужжатлари мониторингининг институтида Ўзбекистон Республикасининг Фуқаролик процессуал

Таҳлил

ал кодекси мониторинг натижаларига бағишлаб ўтказилган давра суҳбатидан айнан шу масалалар хусусида сўз борди.

Мазкур институт директори Ш. Файзиёв, Ўзбекистон Республикаси Олий суди фуқаролик ишлари бўйича судлов ҳайъати раиси Х. Едгоров, юридик фанлари доктори М. Масиддиқов ва бошқалар мамлакатимизда инсон

ҳуқуқ ва эркинликлари, манфаатларини муҳофаза қилиш босқичма-босқич амалга оширилаётган суд-ҳуқуқ ислохотларининг асосини ташкил этишни алоҳида таъкидладилар. Соҳага оид қонунчиликнинг тобора такомиллаштирилаётган ишбу мақсадга хизмат қилмоқда.

Ўзбекистон Республикаси Фуқаролик процессуал кодексининг қабул қилинганлиги қарийб ўн уч йил бўлди. Ушбу Кодекс ўтган йиллар давомида мазмунан янги инсонпарвар қоидалар, процессуал

асосини ташкил этишни алоҳида таъкидладилар. Соҳага оид қонунчиликнинг тобора такомиллаштирилаётган ишбу мақсадга хизмат қилмоқда.

(Давоми 3-бетда).

Мамлакатимизда хорижий тадбиркорларнинг самарали фаолият юритиши учун яратилган қулай шарт-шароит ҳамкорлик алоқаларини янада кенгайтириш ва мустақкамлашга хизмат қилмоқда.

ҲАМКОРЛИК ҚЎЛАМИ КЕНГАЯДИ

Ўзбекистон ва Жанубий Корея тадбиркорлари ўртасидаги алоқалар йил сайин кенгаймоқда. Корея Республикаси таълим ва иқтисодиёт вазири Чой Кён Хван бошчилигидаги ишбилармон доиралар вакиллари билан Ўзбекистонга ташрифи бўлиб ўзқол далилидир.

Мазкур ташир доирасида Ўзбекистон Савдо-саноат палатаси томонидан Жанубий Кореянинг Оптика ишлаб чиқарувчиларни қўллаб-қувватлаш маркази ҳамкорлигида икки мамлакат тадбиркорлари музокаралари шаклида кооперация биржа ташкил этилди.

(Давоми 3-бетда).

ДЎСТ БОШГА ҚУЛФАТ ТУШГАНДА БИЛИНАДИ

Сўнгги кунларда Қирғизистоннинг Ўш ва Жалолобод вилоятларида босқиччи тўдалар томонидан содир этилган хунрезлик, қотиллик, зўравонлик, қирғин, ўт қўйиш каби қабиҳ ишлар ҳар қандай кишининг қаҳр-ғазабини кўзгайдирди. Бундай вазиятда лоқайд бўлиш, бегарқ қараб туриш асло мумкин эмас. Бу офатдан жабр кўрган Қирғизистоннинг фуқароси бўлган ўзбек миллилатига мансуб минглаб кишинлар Ўзбекистондан ёрдам сўраб келди.

Андижон вилоятининг Қирғизистон билан чегарадош туманларида жабрдийдаларга ёрдам кўрсатадиган лагерлар ташкил этилди.

Мамлакатимизнинг давлат ва жамоат ташкилотлари томонидан жабрланганларга ёрдам кўрсатиш мақсадида, айниқса, аёллар ва болаларга зарур шарт-шароит яратилаётди.

Ўш ва ҳақиқий мардининг иши бўлади. — Кирғизистоннинг Ўш вилоятида рўй берган воқеаларни эшитиб, қаттиқ хавотирланганимиз, — дейди Марҳамат туманидаги “Қорақўрғон” қишлоқ фуқаролар йиғини маслаҳатчиси Арофатхон Курбонова. — Миллатларимиз ўртасига нифоқ солмоқчи бўлганлар ниётига етолмайди. Бунинг учун кўпуровчиларнинг, четдан туриб ғийиқлаётганларнинг

ташланса, жуда оғир бўлар экан.

— Дўст қулфатда билинади, деган пурмаёно мақол бор. Бошимизга мусибат тушганимизнинг давлат ва жамоат ташкилотлари томонидан жабрланганларга ёрдам кўрсатиш мақсадида, айниқса, аёллар ва болаларга зарур шарт-шароит яратилаётди.

Ўш ва ҳақиқий мардининг иши бўлади. — Кирғизистоннинг Ўш вилоятида рўй берган воқеаларни эшитиб, қаттиқ хавотирланганимиз, — дейди Марҳамат туманидаги “Қорақўрғон” қишлоқ фуқаролар йиғини маслаҳатчиси Арофатхон Курбонова. — Миллатларимиз ўртасига нифоқ солмоқчи бўлганлар ниётига етолмайди. Бунинг учун кўпуровчиларнинг, четдан туриб ғийиқлаётганларнинг

— Ушбу содир бўлган қирғинбаротлардан сўнг тинчликнинг қадрини янада чуқурроқ тушуниб етдик. Уйларнинг ёнаётгани, тинч аҳолига нис-

батан ваҳшийликлар, болаларнинг кўзидаги қўрқув барчамизни даҳшатга солди. Ана шундай оғир кунда бизга Ўзбекистон қатта ёрдам бераётгани бу мамлакатда инсонпарварлик тамойиллари устуворлигини яна бир бор кўрсатади, — дейди 82 ёшли отахон Раимжон Ализонов.

— Бундай қулнарни душманларимизга ҳам раво қўрмаймиз, — дейди аравонлик Ражабали Мирзаахмедов. — Ўзбек-қирғиз — азалдан бир ариқдан сув ичган қондош халқ. Ана шу дўстликка раҳна солмоқчи бўлган бузғунчи қуллар ўзларининг гаразли ниётларига етати олмастлариники. Оғир кунларда кексаларни, аёллар ва болаларни бағрига олиб, бошпана бергани учун ўзбек халқидан миннатдоримиз.

— Ушбу содир бўлган қирғинбаротлардан сўнг тинчликнинг қадрини янада чуқурроқ тушуниб етдик. Уйларнинг ёнаётгани, тинч аҳолига нис-

азалдан бирга яшаб келмоқда, — дейди “Махалла” жамғармаси Андижон вилояти, Хўжаобод тумани бўлими раиси Каримжон Усмонов. — Ҳа, икки қардош халқ ўртасидаги азаллий дўстликка ҳеч қим раҳна сололмайди. Ўш ва Жалолободда қанча қон тўкилса, бу аввало, қирғиз ва ўзбек халқи душманларининг тегири-монига сув қуяди, бунга сира чидаб бўлмайди. Халқимиз “Кўшимча — сен тинч” деган мақолга ҳамиша амал қилиб келган. Шундай экан, биз Қирғизистондаги вазият тезроқ излга тушиб, у ердаги кўп миллатли аҳоли тинч, осойишта ҳаёт кечириши тарафдоримиз.

М. СУЛАЙМОНОВ,
ЎзА махус мухбири.

азалдан бирга яшаб келмоқда, — дейди “Махалла” жамғармаси Андижон вилояти, Хўжаобод тумани бўлими раиси Каримжон Усмонов. — Ҳа, икки қардош халқ ўртасидаги азаллий дўстликка ҳеч қим раҳна сололмайди. Ўш ва Жалолободда қанча қон тўкилса, бу аввало, қирғиз ва ўзбек халқи душманларининг тегири-монига сув қуяди, бунга сира чидаб бўлмайди. Халқимиз “Кўшимча — сен тинч” деган мақолга ҳамиша амал қилиб келган. Шундай экан, биз Қирғизистондаги вазият тезроқ излга тушиб, у ердаги кўп миллатли аҳоли тинч, осойишта ҳаёт кечириши тарафдоримиз.

— Ушбу содир бўлган қирғинбаротлардан сўнг тинчликнинг қадрини янада чуқурроқ тушуниб етдик. Уйларнинг ёнаётгани, тинч аҳолига нис-

азалдан бирга яшаб келмоқда, — дейди “Махалла” жамғармаси Андижон вилояти, Хўжаобод тумани бўлими раиси Каримжон Усмонов. — Ҳа, икки қардош халқ ўртасидаги азаллий дўстликка ҳеч қим раҳна сололмайди. Ўш ва Жалолободда қанча қон тўкилса, бу аввало, қирғиз ва ўзбек халқи душманларининг тегири-монига сув қуяди, бунга сира чидаб бўлмайди. Халқимиз “Кўшимча — сен тинч” деган мақолга ҳамиша амал қилиб келган. Шундай экан, биз Қирғизистондаги вазият тезроқ излга тушиб, у ердаги кўп миллатли аҳоли тинч, осойишта ҳаёт кечириши тарафдоримиз.

М. СУЛАЙМОНОВ,
ЎзА махус мухбири.

(Давоми 3-бетда).

